

Lovforslag nr. L 4. Fremsat den 6. oktober 1993 af industriministeren (Trøjborg)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om skibes besætning¹⁾

§ 1

I lov om skibes besætning, jf. lovbekendtgørelse nr. 585 af 29. september 1988, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Skibsføreren skal tillige have dansk indfødsret eller adgang til lønnet beskæftigelse her i landet på samme vilkår som danske statsborgere, jf. sønæringsloven § 41.«

2. Efter § 13 indsættes:

»§ 13 a. De i §§ 5, 6, stk. 1, 1. pkt., 7, 8, stk. 1, 11 og 12 anførte krav om danske uddannelser og sønæringsbeviser finder ikke anvendelse på personer, der opfylder betingelserne i De Europæiske Fællesskabers direktiver om indførelse af generelle ordninger for gensidig aner-

kendelse af eksamensbeviser for erhvervskompetencegivende uddannelser, jf. lov nr. 291 af 5. august 1991 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark for statsborgere i De Europæiske Fællesskaber og i de nordiske lande.

Stk. 2. Ansøgning om adgang til erhvervsudøvelse indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 3. Søfartsstyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt betingelserne for erhvervsudøvelsen her i landet er opfyldt og underretter ansøgeren herom.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 1994.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Note ¹⁾ Denne lov vedrører implementeringen af Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed, der omfatter de længerevarende videregående uddannelser, samt Rådets direktiv 92/51/EØF af 18. juni 1992 om anden generelle ordning for anerkendelse af eksamensbeviser, der supplerer direktiv 89/48/EØF.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I foråret 1991 vedtog Folketinget lov nr. 291 af 8. maj 1991 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark for statsborgere i De Europæiske Fællesskaber og i de nordiske lande, jf. Folketingstidende 1990-1991, 2. samling, sp 471, 958, 4846 og 4954.

Loven skabte hjemmel til at fastsætte rammerne for gennemførelsen af generelle ordninger for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser inden for EF og Norden. Der er nu vedtaget to EF-direktiver, som fastsætter generelle ordninger for gensidig anerkendelse af eksamensbeviser – Rådets direktiv 89/48/EØF af 21. december 1988 om indførelse af en generel ordning for gensidig anerkendelse af erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed, der omfatter de længe-revarende videregående uddannelser, samt Rådets direktiv 92/51/EØF af 18. juni 1992 om anden generelle ordning for anerkendelse af eksamensbeviser, der supplerer direktiv 89/48/EØF.

Hensigten med disse generelle ordninger er at fremme den frie bevægelighed for personer, som ønsker at udøve deres erhverv i et andet land end det land, hvor de pågældende har opnået deres kvalifikationer. Direktiverne vil derfor også lette danske søfarendes muligheder for beskæftigelse i andre EF lande.

Direktiv 89/48/EØF er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 292 af 8. maj 1991 om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark for statsborgere i De Europæiske Fællesskaber med erhvervskompetencegivende videregående uddannelser af mindst tre års varighed, mens det supplerende direktiv 92/51/EØF, der skal implementeres senest 18. juni 1994, på lignende måde vil blive implementeret ved en bekendtgørelse.

På søfartsområdet har gennemførelsen af en generel anerkendelse af søfartsuddannelser, der er gennemført i et andet EF land, afventet vedtagelsen af direktiv 92/51/EØF, der omfatter hovedparten af søfartsuddannelserne. Der stilles i dag for udmønstning i bestemte stillinger som udgangspunkt fortsat krav om danske uddannelser. Formålet med nærvæ-

rende lovforslag er således at åbne mulighed for, at personer, der opfylder betingelserne i de to direktiver, kan gøre tjeneste om bord på danske skibe på grundlag af udenlandske sønæringsbeviser og uddannelser.

Der er i medfør af den gældende søfartslovgivning mulighed for at dispensere fra de danske uddannelseskraav, jf. Besætningslovens § 16, stk. 2 og Sønringslovens § 36. Hertil kommer, at man allerede i dag på skibe i Dansk Internationalt Skibsregister, hvor hovedparten af den danske handelsflåde er registreret, har mulighed for at gøre tjeneste på grundlag af udenlandske uddannelser. Det skønnes derfor, at forslaget kun i meget begrænset omfang vil give anledning til en stigning i antallet af udlændinge, der søger beskæftigelse på danske skibe.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagets administrative og statsfinansielle konsekvenser vil være yderst begrænsede. Forslaget skønnes ikke at få erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Forslaget har været sendt i høring hos Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark, Danmarks Rederiforening, Rederiforeningen for Mindre Skibe, Rederiforeningen af 1895, Bilfærgernes Rederiforening, Dansk Navigatørforening, Maskinmestrenes Forening, Metal Søfart, Sømændenes Forbund i Danmark, Radiotelegrafist Foreningen af 1917, Dansk Sørestaurations Forening, Hotel-, Restaurant- og Fritidserhvervenes Arbejdsgiverforening, Restaurations- og Bryggeriarbejderforbundet, Specialarbejderforbundet i Danmark, Dansk Fiskeriforening, Danmarks Havfiskeriforening, Fiskernes Forbund, Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Trafikministeriet, Forsvarsministeriet, Justitsministeriet, Finansministeriets Administrations- og Personaledepartement og Finansministeriets Budgetdepartement.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1.

Ad nr. 1.

Hidtil har der været krav om danske sønæringsbeviser for skibe optaget i det almindelige skibsregister, dvs. for skibe, der ikke er optaget i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), jf. de almindelige bemærkninger. Dette krav sikrede reelt, at skibsføreren var dansk statsborger, idet dette er en af betingelserne for at få et dansk sønæringsbevis. Da man efter forslaget sidestiller sønæringsbeviser fra et EF-land med danske sønæringsbeviser, er det foreslået, at man i den nuværende § 6, stk. 1, indsætter en bestemmelse svarende til den gældende bestemmelse i § 6, stk. 2, 2. punktum om krav til skibsførerens nationalitet.

Direktiverne indskrænker ikke anvendelsen af de særlige undtagelsesbestemmelser fra arbejdskraftens frie bevægelighed og retten til fri etablering i et andet medlemsland, der findes i EØF-traktatens art. 48, stk. 4 og art. 55. Bestemmelsen skal ses på baggrund af, at stillingen som skibsfører indebærer sådanne offentligtretlige beføjelser, der ikke er omfattet af arbejdskraftens frie bevægelighed. Det antages derfor, at man efter den gældende EF-ret fortsat kan opretholde et krav om, at skibsføreren på skibe under dansk flag skal være dansk statsborger.

Ad nr. 2.

Bestemmelsen åbner mulighed for, at personer, der opfylder bestemmelserne i de generelle direktiver om gensidig anerkendelse af eksamensbeviser for uddannelser, jf. de almindelige bemærkninger, kan gøre tjeneste på danske skibe. Samtlige søfartsuddannelser er omfattet af forslaget. Dette medfører blandt andet, at det nu bliver muligt at gøre tjeneste på skibe, der sejler i dansk indenrigsfart uden en dansk søfartsuddannelse, men alene med en udenlandsk uddannelse fra et andet EF-land. Dette er helt i overensstemmelse med de vedtagne direktiver, som netop har til formål at fremme den frie bevægelighed for personer, der ønsker at udøve deres erhverv enten som selvstændig eller som lønmodtager

i et andet land end det land, hvor de pågældende har opnået deres erhvervsmæssige kvalifikationer.

EF-statsborgere, som har gennemført en uddannelse eksempelvis som navigatør, maskinmester eller skibsassistent i et andet medlemsland, bliver herefter sidestillet med danske statsborgere, der har en tilsvarende uddannelse. Da det allerede på skibe i Dansk Internationalt Skibsregister er muligt at gøre tjeneste på grundlag af udenlandske uddannelser, vil bestemmelsen hovedsagelig få betydning for danske skibe, som ikke er optaget i Dansk Internationalt Skibsregister. Dette gælder eksempelvis passagerskibe i indenrigsfærgefart samt fiskeskibe.

Bestemmelsen omfatter som udgangspunkt EF-borgere, men vil også kunne tænkes anvendt af statsborgere fra EFTA-lande, der i medfør af EØS-aftalen i spørgsmålet om arbejdskraftens frie bevægelighed er tillagt samme rettigheder som EF-borgere.

I de to direktiver er det vedtaget, at der i det enkelte medlemsland af hensyn til de udenlandske ansøgere skal udpeges en enkelt myndighed, der har den koordinerende rolle og hvortil ansøgninger om erhvervsudøvelse, uanset arten, kan sendes. I Danmark udføres denne rolle af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, mens Søfartsstyrelsen, som den kompetente myndighed, skal træffe afgørelse om, i hvilket omfang den pågældende ansøger lever op til bestemmelserne i direktiverne. Der er i direktiverne åbnet mulighed for, at Søfartsstyrelsen i tilfælde, hvor den udenlandske uddannelse adskiller sig væsentligt fra den danske uddannelse, kan stille særlige krav i form af prøver eller prøvetid. I øvrigt vil det være muligt at opretholde de hidtidige særlige sprogkrav for besætningsmedlemmer på passagerskibe i regelmæssig fart mellem danske havne.

For stillinger, der er omfattet af den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønærings og vagthold, (STCWkonventionen), 1978, vil der fortsat blive stillet krav om, at konventionens bestemmelser er opfyldt. Dette har specielt betydning for officerer. Det vil næppe være noget væsentligt problem for EF-statsborgere at leve op til dette krav, da alle EF lande i lighed med Danmark har ratificeret konventionen.

Bilag

*I dette bilag er der i venstre spalte
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 6. Skibsførere, navigations-, og maskinofficerer skal have sønæringsbevis med STCW-konventionspåtegning i overensstemmelse med nedenstående skemaer.

Stk. 2. I skibe i Dansk Internationalt Skibsregister kræves ikke danske sønæringsbeviser, men gyldigt sønæringsbevis med den i skemaet i stk. 1. nævnte påtegning. Skibsføreren skal dog have dansk indfødsret eller adgang til lønnet beskæftigelse her i landet på samme vilkår som danske statsborgere, jf. sønæringsloven § 41.

1. I § 6, *stk. 1*, indsættes som 2. pkt.:

»Skibsføreren skal tillige have dansk indfødsret eller adgang til lønnet beskæftigelse her i landet på samme vilkår som danske statsborgere, jf. sønæringsloven § 41.«

Lovforslag nr. L 5. Fremsat den 6. oktober 1993 af forsvarsministeren (Hans Hækkerup)

Forslag

til

Lov om forsvarets formål, opgaver og organisation mv.

Kapitel 1

Forsvarets formål og opgaver

§ 1. Det militære forsvar skal bidrage til at fremme fred og sikkerhed.

Stk. 2. Forsvaret udgør et væsentligt sikkerhedspolitisk middel og har til formål

- 1) at forebygge konflikter og krig,
- 2) at hævde Danmarks suverænitet og sikre landets fortsatte eksistens og integritet og
- 3) at fremme en fredelig udvikling i verden med respekt for menneskerettighederne.

Stk. 3. Dansk forsvar skal på mandat af FN eller CSCE med militære midler, direkte eller stillet til rådighed gennem NATO, kunne bidrage til løsning af konfliktforebyggende, fredsbevarende, fredsskabende, humanitære og andre lignende opgaver.

Stk. 4. Forsvaret skal som en integreret del af NATO

- 1) kunne løse konfliktforebyggende opgaver, krisestyringsopgaver samt yde effektiv modstand mod angreb på dansk område og gennemføre egentligt forsvar af Danmark og tilstødende nærområder i samarbejde med allierede styrker, herunder rettidigt kunne modtage, støtte og gennemføre operationer med allierede styrker indsat i forstærkningsøjemed, samt
- 2) kunne deltage i konfliktforebyggelse, krisestyring samt forsvar inden for NATOs områder, herunder demonstration af solidaritet ved indsættelse af reaktionsstyrker, i overensstemmelse med Alliancens strategi.

Stk. 5. Forsvaret skal råde over styrker af alle tre værn, hvis størrelse, kampkraft, udhol-

denhed, mobilitet og fleksibilitet gør det muligt at løse de i stk. 3 og 4 nævnte opgaver.

Kapitel 2

Forsvarets organisation mv.

§ 2. Forsvarsministeren er højeste ansvarlige myndighed for det militære forsvar.

§ 3. Forsvarsministeren fastsætter størrelsen, sammensætningen og organisationen af hæren, søværnet og flyvevåbnet, herunder styrker mv. til løsning af internationale opgaver, samt af organer til støtte for forsvaret.

§ 4. Forsvarschefen har under ansvar over for forsvarsministeren kommandoen over hæren, søværnet og flyvevåbnet samt organer til støtte for forsvaret.

Stk. 2. Forsvarsstaben bistår forvarschefen ved løsning af de opgaver, der påhviler denne. Chefen for Forsvarstaben er stedfortræder for forvarschefen.

Stk. 3. Forsvarschefen og Forsvarsstaben udgør Forsvarskommandoen.

§ 5. Forsvarschefen kan efter bemyndigelse fra forsvarsministeren delegere dele af sin kommando over militære styrker mv., der ind sættes til løsning af opgaver under FN og CSCE, jf. § 1, stk. 3, til chefen for den pågældende internationale styrke eller mission.

Stk. 2. Forsvarschefen kan efter bemyndigelse fra forsvarsministeren delegere dele af sin kommando over militære styrker mv., der ind sættes til løsning af opgaver i NATO-regi, jf. § 1, stk. 4, til NATOs øverstkommanderende